

ETT ÅR NÄRMARE KATASTROFEN?

Av professor TORVALD HÖJER

FÖREGÅENDE årsöversikt på denna plats slöt med att konstatera, att den avspänning, som man på sina håll hade hoppats på efter Berlinblockadens avblåsning, hade uteblivit och att läget vid 1949 års slut var lika mörkt som någonsin, krigsfaran lika överhängande. Händelseutvecklingen under 1950 har ytterligare bekräftat denna bedömning. Däremot måste det erkännas, att de i föregående översikt till sist uttalade reflexionerna om den tilltagande politiska och militära beredskapen på den till själva sitt liv hotade västsidan ha visat sig alltför optimistiska, om man i dem inlade en tillförsikt om att denna beredskap redan nått en relativt respektgivande styrka. Året 1950 har ur västerländska synpunkt varit ett hårt år, trots att uppmuntrande moment ej alldeles saknats.

Det var i tecknet av den fullständiga kommunistiska triumfen på hela det kinesiska fastlandet, som 1950 började. På längre sikt måste perspektiven därför te sig olycksbådande för de mera klar-synta. I Europa hade däremot efter Berlinblockadens slut de internationella förhållandena tätt sig relativt lugnare — för de ringa anspråk, vartill den västerländska mänskligheten i våra dagar ser sig dömd. Det var i stället den påfallande långsamheten i den militära och politiska kraftsamlingen bland de europeiska atlantpaktstaterna, som tilldrog sig om inte den stora allmänhetens så dock de politiskt mera initierades uppmärksamhet. Och i det sammanhanget stod vid 1950 års början det stundande *engelska* underhusvalet i centrum. Det regerande arbetarpartiet hade, med sin motvilja mot den europeiska enhetsrörelsen och med sin känslighet för den egna lilla men energiska och högröstade vänsterflygelns antipati mot Amerika och välvilja mot det marxistiska Ryssland, i allt fleras ögon blivit ett hinder för den effektiva samverkan mellan ett enat Västeuropa och Amerika, som alltmera framstod som oundgänglig. Med största spänning motsågs därför det val i

februari, som skulle avgöra, om socialdemokratien även i England skulle möta samma motgångar, som vid flera val ute på kontinenten liksom i brittiska dominions. I allmänhet bedömdes kabinettet Attlees valchanser emellertid såsom rätt gynnsamma. Att dess väldiga majoritet skulle bli avsevärt reducerad, var visserligen en allmän förmodan, men man räknade dock gemenligen med att Labour skulle lyckas bevara den övervikt på ett 40-tal mandat, som brukat anses nödvändig för att effektivt kunna utöva den engelska regeringsmakten.

Sammanräkningen blev, som de flesta torde påminna sig, en av de mest dramatiska i den nyare engelska parlamentariska historien, tack vare de konservativas exempellösa upphämtning av det stora labourförsprånget från de tidigast räknade kretsarna. Resultatet blev i det närmaste dött lopp — 315 Labour, 298 konservativa, 9 liberaler och 3 andra. Det var ett svidande bakslag för regeringspartiet och en stor framgång för de konservativa. Den knappa återstående labourmajoriteten bedömdes med stöd av tidigare erfarenheter såsom alldeles otillräcklig för att mer än för en mycket kort tid upprätthålla regeringen. Utvecklingen har emellertid på denna punkt givit spåmännen orätt: Labour har hittills lyckats vinna alla viktigare vöteringar, även om majoriteterna varit knappa. Regeringskris och nyval ha alltså än så länge kunnat undvikas, vilket utgör ett värt vittnesbörd om hur mycket starkare partibanderna äro nu än på den klassiska parlamentarismens tid liksom väl även om de allvarliga tidsomständigheternas återhållande verkan såväl på oppositionen som på fronderande medlemmar av regeringspartiet. Höstens fyllnadsval ha emellertid visat en ytterligare försvagning av Labour och motsvarande frammarsch för högern, varför ett under den närmaste tiden företaget nyval — om ett sådant skulle bli nödvändigt — allmänt förutsättes skola medföra ett regeringsskifte. Det är under dessa omständigheter anmärkningsvärt, att Attlee, trots att han numera alldeles klart saknar valmanskårens mandat och trots de utrikespolitiska stormmolnen, som borde utesluta alla kontroversiella åtgärder, ansett sig böra genomföra den häftigt omstridda socialiseringen av stålindustrin, detta till på köpet vid en tidpunkt, då upprustningen gör denna industri mer än vanligt känslig för störningar. Åtgärden måste väl tolkas som en av inre partihänsyn nödvändig eftergift åt partiets bullersamma vänsterfalang och speciellt åt den — annars tack vare valresultatet åtminstone tills vidare något reducerade — populära och hänsynslöse demagogen Aneurin Bevan.

I så fall är det ännu ett exempel på vänsterpartiers gamla svaghet, så snart som det blir fråga om att underordna partitaktiska hänsyn under riksintressenas krav.

Ur utrikespolitisk synpunkt innebar det engelska valet således ej någon förändring. Man kunde visserligen ha väntat sig, att Labours valmotgångar skulle göra regeringens utrikespolitik ännu svagare och tveksammare än förut, men så har knappast blivit fallet. Utrikesminister Bevin har ju i stort sett trots meningsskiljaktigheter i detalj fört en politik, som även — och kanske framför allt — oppositionen kunnat ansluta sig till. Egentligen har han ju t. o. m. haft att söka sina motståndare inom sitt eget parti och ej till höger. Ur denna speciella synpunkt innebar valutgången väl snarast en lättnad, allrahelst som åtskilliga löss skakats ur den röda fanans veck, för att citera ett gammalt svenskt ord. Kursen är sålunda allmänt accepterad, men Englands vänner kunna med oro iakttaga, att den nuvarande regeringen alltjämt är påfallande ljum och senfärdig, när det gäller åtgärder för Europas enande. Liksom att den på många håll i U. S. A. inte åtnjuter det förtroende, som just nu vore önskvärdare än någonsin. Därtill kommer, att Bevins fysiska krafter förefalla så hårt medtagna, att det torde vara en tidsfråga, när han måste lämna sitt ansvars- och arbetsfulla värv. Fråga är, om partiet just nu kan bjuda på någon efterträdare, som på en gång är sakligt kvalificerad och acceptabel för partiets mera verklighetsfrämmande element. Det på många håll nämnda namnet Hugh Dalton ingiver sannerligen onda aningar. En annan av sjukdom föranledd personförlust, Sir Stafford Cripps' avgång, har ytterligare försvagat kabinettets redan förut ej alltför imponerande personuppsättning, även om den unge efterträdaren Gaitskell hittills tycks ha ridit för rusthållet med en viss framgång.

Av de övriga stora västeuropeiska länderna har *Frankrike* i fråga om sina inrikespolitiska förhållanden erbjudit en trogen parallell till den tredje republikens mörkare perioder. De stora världspolitiska konflikterna ha på traditionellt sätt ackompanjerats av franska regeringskriser; en begränsad krets av politiker har växlat på de skilda taburetterna på ett sätt, som erinrar om den gamla leken »Hela havet stormar»; partiernas, i detta fall främst socialdemokraternas, partiegoistiska hänsynslöshet har utgjort ett sätt regeringskoalitionerna för de hårdaste prövningar. Överhuvudtaget har regeringsmaktens svaghet inför en självständig kampanj — numera nationalförsamling — på traditionellt sätt ex-

ponerats för all världen. Fasta punkter ha varit vissa framskjutna politiker — Pleven, regeringschef under senare halvåret, Robert Schuman, utrikesminister hela året, Jules Moch, energisk men starkt omstridd försvarsminister och kraftkarl inom det tack vare sin plats på det parlamentariska spektrum och trots sin krympande numerär så betydelsefulla socialdemokratiska partiet.

I *Tyskland* har Adenauers borgerliga koalition lyckats hålla sig kvar vid makten trots en ovanligt skarp socialdemokratisk opposition och trots ett mycket knappt parlamentariskt flertal. Mot årets slut ha emellertid valen i flera viktiga delstater gjort det rätt tvivelaktigt, om Adenauer verkligen numera uppbäres av väljarkårens flertal. Att få till stånd en annan bärkraftig regeringskoalition torde emellertid erbjuda stora svårigheter, allra helst som organisationen av ett särskilt, stort parti bland de talrika flyktingarna från öster gjort det politiska läget i Tyskland än överskådligare och labilare. Den enda solida kombinationen, en stor koalition, i vilken båda de stora partierna, socialdemokrater och kristligt-sociala, skulle inträda, torde i hög grad försvåras av de personliga motsättningarna mellan de båda skarpt utpräglade ledarpersonligheterna, den lidelsefulle Schumacher och den maktfullkomlige, utpräglat borgerlige Adenauer.

Det fjärde stora europeiska landet, *Italien*, har under hela året styrts av de Gasperis regering. Parlamentariskt är dess ställning orubbad, men de ekonomiska svårigheter, som präglat årets senare del, ha självfallet underlättat vänsteroppositionens verksamhet för att undergräva förtroendet.

Av de mindre staterna är det särskilt *Belgien*, vars inre politik under 1950 dragit till sig större uppmärksamhet. Då krisen kring konung Leopold nyligen utförligt behandlats i *Svensk Tidskrift* (1950, s. 411—417) av B. Swedenborg, saknas anledning att här närmare erinra om detaljerna i dess förlopp. Det bör blott framhållas, att en folkomröstning på våren gav mellan 57 och 58 % av rösterna för konungens återkomst till att utöva sina lagliga rättigheter, alltså en ställning i den allmänna opinionen betydligt starkare än exempelvis den svenska eller den engelska arbetarregeringens. Likaså erhöles katolikerna, det parti som ställt sig bakom konungen, klar om ock knapp majoritet i parlamentet vid valen i juni. Det intressanta — och djupt oroväckande — i saken är, att fastän folkviljan således två gånger uttalat sig för Leopold, socialdemokraterna, en klar minoritet bland folket, inte drogo sig för att mobilisera gatans parlament, skärpa de olyckliga motsättningarna

mellan valloner och flamländare och föra Belgien tätt till inbördeskrigets brant för att beröva konungen hans rätt. Som ledare för denna våldsaktion framträdde en av den internationella socialdemokratins främsta personligheter, Europarådets president Spaak, en omständighet som fick ett visst eko i Strassburg något senare. Aktionerna lyckades, ty det katolska partiet, som bildat regering för att genomföra konungens återkomst, vågade eller kunde inte fullfölja sin politik, trots att det hade den formella rätten liksom folkmajoriteten på sin sida. — Det hela är ett beaktansvärt vittnesbörd om den obenägenhet att acceptera även de mest elementära demokratiska principer, som stundom kan bryta fram hos socialdemokratien, när den genom väljarnas dom finner sig berövad makten. Det belgiska fallet är det hittills grävsta, men märkliga yttranden ha fällts även i England, främst självfallet av Bevan, och den finska socialdemokratins hållning efter regeringen Fagerholms fall har ej heller alltid varit fullt lojal, trots landets ut-satta läge.

Vad som emellertid egentligen givit 1950 dess karaktär, är ej de inre förvecklingarna i de skilda staterna utan det *internationella* lägets försämring. Det förra halvåret var i detta hänseende relativt händselöst. Det märkliga där var egentligen den frampå västkanten växande oron inom Atlantblocket över den allt mer synbara långsamheten, för att ej säga planlösheten, i rustningsarbetet, särskilt hos vissa europeiska stater, främst bland dem Frankrike. Därtill kom samtidigt ett växande missnöje i U. S. A. med att Europas ekonomiska enande gick så trögt, ett förhållande vartill skulden ej utan fog främst tillskrevs den engelska regeringen. Övergången mellan vår och sommar fick också se försök att i båda hänseendena sätta fart på utvecklingen.

En utrikesministerkonferens i London ledde visserligen inte till vad många hoppats — skapande av en enhetlig högsta militärledning — men åtminstone till tillsättning av ett koordinerande och planerande råd med relativt vidsträckta befogenheter. Vid ungefär samma tid togs från franskt håll ett dramatiskt initiativ i arbetet för västeuropeisk enhet. Det var utrikesminister Schuman, som föreslog en gemensam förvaltning av de stora europeiska kol- och stålindustrierna. Det uppseendeväckande förslaget var nog förestavat av flera motiv. Det gällde att övertyga de otåliga amerikanerna om Frankrikes goda vilja. Men det var även särdeles önskvärt att återge ett visst initiativ åt den franska diplomatin, som eljest efter kriget spelat en ganska blygsam roll vid

sidan av den amerikanska och engelska. För mera vittskådande franska politiker kunde det också te sig önskvärt att på detta sätt, i det förtroendefulla samarbetets form, få en viss kontroll över Ruhr och den tyska krigspotentialen, en kontroll, som man måste förutse inte i längden kunna upprätthållas enbart med tvångs-åtgärder och inspekterande kommissioner.

Schumanplanen fick ett gynnsamt mottagande i Amerika liksom i Tyskland, där man i den såg en möjlighet till snabbare återställande av Tysklands likaberättigande. Däremot ställde sig England från början kallsinnigt, och vissa av motiven härtill avslöjades på ett utomordentligt klumpigt sätt i en under Daltons ledning tillkommen partiofficiös broschyr, som väckte stor förargelse i Amerika. Planen fick sålunda inskränkas till att gälla Frankrike, Tyskland, Italien och Beneluxländerna. Det var emellertid lättare att framkasta själva tanken och organisationens huvuddrag än att utforma de ytterst ömtåliga och svårformulerade detaljerna. Därtill kom vidare frampå hösten, att tiden ridit mycket fort för Tysklands vidkommande. Västmakternas bristande militära resurser i Europa, särskilt den lakun, som skulle föreställa den franska armén, gjorde — allra helst när utvecklingen i Korea på ett synnerligen konkret sätt blottade, hur begränsade Amerikas egna lantmilitära resurser för tillfället äro och en ej obetydlig tidrymd framåt måste förbliva — att man mer och mer såg sig nödsakad att falla tillbaka på vad amerikansk och i viss utsträckning engelsk militär sakkunskap redan en tid hade yrkat: Tysklands återupprustning. Därmed blev Tysklands förhandlingsläge åtminstone i vissa avseenden så gynnsamt, att det i Bonn kunde te sig förhastat och oklokt att acceptera Schumanplanen, vilken måste ålägga den vida effektivare tyska tunga industrin besvärande servitut gentemot de tekniskt och driftmässigt mindre försigkomna grannarna.

Den tyska upprustningen har alltså sedan sommaren i mycket hög grad satt sin prägel på den västeuropeiska debatten. Ingen kunde bestrida, att den rent kvantitativt sett var det enklaste och effektivaste sättet at skapa en europeisk försvarsmakt, ägnad att ingiva även kolossen i öster respekt. Men frågan hade fler sidor än så. För normal fransk opinion med enstaka mera upplysta undantag tedde det sig, i och för sig begripligt nog, allt annat än lockande att nu åter beväpna den granne, som i tre stora krig visat sig Frankrike överlägsen i militärt hänseende och vars sista ockupation lämnat så fruktansvärda minnen efter sig. Få ha fantasi nog för att tänka sig, hur en rysk ockupation skulle arta sig

och vad den skulle lämna efter sig vid en eventuell befrielse. Även i England mötte åtskilligt motstånd, bl. a. utifrån det i och för sig ovedersägliga resonemanget, att ett upprustat Tyskland skulle kunna känna sig högeligen frestat att så att säga sätta sin allians på auktion mellan de båda stora blocken; det vore följaktligen något ovisst, till vems fördel man egentligen skulle sätta vapen i händerna på den tyske Michel. Ett särskilt skäl för obenägenheten att sätta en återupprustning i gång i Tyskland har varit rädslan att just genom dylika åtgärder framkalla ett omedelbart ryskt angrepp. Denna fruktan har vidmakthållits och stimulerats av de officiella förklaringarna från Moskva, att en tysk remilitarisering vore ett fördragsbrott, som inte kunde tolereras.

Men även i Tyskland mötte och möta stora svårigheter. En betydande del av opinionen är efter erfarenheterna från 1914—1918 och 1939—1945 emot en ny militarisering av det försvagade tyska folket och menar, att det får bli segrarnas sak att skydda den besegrade. Andra starka opinionsströmningar motsätta sig varje upprustning, som ej innebär dels ett »återupprättande av den tyska soldatäran», dels fullständig likställighet mellan Tyskland och övriga makter i fråga om arméernas rekrytering, beväpning och kommandoförhållanden. Det franska projektet om små lättbeväpnade tyska enheter utan eget högre befäl, enligt tysk uppfattning endast avsedda till kanonmat, har med största skärpa avvisats av dessa meningsriktningar. Den till själva grundtanken positivt inställde kanslern Adenauer har under sådana omständigheter en mycket svår ställning, allra helst som oppositionen är redo att mot honom tillfullo utnyttja både frågans emotionella sida och de med en upprustning utan föregående vädjan till folket i val förbundna statsrättsliga betänkligheterna. De underhandlingar mellan de tre västmakterna och en tysk delegation, i vilken även ett par generaler ingå, som öppnats i mitten av januari 1951, komma förvisso att möta många och stora svårigheter. De bli en provosten på de europeiska huvudfolkens förmåga att komma förbi mindre väsentliga intresse- och prestigehänsyn inför den mest dödliga fara, som någonsin hotat Västerlandet och dess kultur.

Det är emellertid främst händelserna i *Korea*, som givit det senare halvåret dess egen, djupt hotfulla karaktär. Det hade tidigare av insiktsfulla bedömare påpekats, att den på ett onaturligt sätt längs den 38:e breddgraden delade halvön utgjorde en av världens värsta farozoner. Den amerikanska utrymningen av Sydkorea, som därmed var överlämnat åt sina egna mycket blygsamma resurser,

medan en stark modern armé under rysk egid organiserades i norr, utgjorde en ytterligare skärpning av faromomentet. Ändå torde det för de alla flesta ha kommit som en överraskning, när vid midsommartid »nordkoreanska» trupper överskredo 38:e breddgraden. Att det här förelåg ett klart och oprovocerat överfall, stod utom varje tvivel. FN:s råd var för en gångs skull i stånd att handla snabbt, eftersom Ryssland sedan åtskillig tid tillbaka underlät att delta i överläggningarna på grund av den omständigheten, att Kina alltså i FN representeras av Chiang-Kai-Sjek och inte av den kommunistiska Pekingregeringen. Under dessa förhållanden kunde rådet redan den 25 juni konstatera angreppshandlingen och uppmana angripna att draga sig tillbaka över gränsen. När så ej skedde, proklamerade president Truman den 27 amerikansk intervention å FN:s vägnar, och samma dag beslöt rådet uppmana alla FN:s medlemmar att bispringa Sydkorea.

Det föreföll då, vid själva tillfället, som en märklig blunder på rysk sida, att man med sin frånvaro hade satt rådet i stånd att intaga en så klar och fast hållning. Det är också mycket möjligt, att det verkligen var ett ryskt missgrepp. Men händelsernas utveckling i Korea under årets sista månad gör det inte alldeles utslutet, att denna lättnad i rådets arbete så att säga ingick i uppgillrandet av en fälla, avsedd att sluta sig om eller i varje fall sysselsätta större delen av Förenta Staternas f. n. tillgängliga landstyrkor.

Själva fälttågets gång faller utanför ramen för denna korta översikt. Här må blott erinras om att FN-truppernas insats i allt väsentligt haft prägel av ett amerikanskt fälttåg, ehuru vissa andra medlemsstater, särskilt England, Australien, Holland och Turkiet, bidragit med små men värdefulla kontingenter. Att det i stort sett mycket blygsamma deltagandet från västeuropeisk sida kan komma att innebära en påfrestning på de amerikansk-europeiska förbindelserna, om skickliga demagoger skulle börja spela på den strängen i amerikansk inrikespolitik, det bör inte förbises. Militärt började kriget under mycket svåra förhållanden för de överrumpade och åtminstone delvis illa utbildade och illa disciplinerade amerikanerna, och fram till början av september gick allra största delen av den koreanska halvön förlorad. Men en inkastning på krigsskådeplatsen av de flesta trupper, som U.S.A. överhuvud taget kunde disponera, och en skicklig och djärv strategi vände mot slutet av september på situationen. Mac Arthurs landstigning högt upp på Koreas västkust bragte den nordkoreanska armén att

falla samman som ett korthus. Hela Sydkorea återtog, och i oktober började invasionen av Nordkorea för att undanröja faran och skapa ett enat och fritt Korea. Fälttåget fulföljdes i rask takt, och det var först när Mac Arthur stod omedelbart framför den kinesiska gränsen, som situationen ånyo dramatiskt vändes, denna gång genom insatsen av överväldigande kinesiska arméer. Nordkorea återtog; endast med stor svårighet lyckades de amerikanska arméerna undgå kringräddning och förintelse. På nyåret inleddes en stor kinesisk offensiv i Sydkorea. Söul föll för andra gången. Mycket tyder på att inom kort läget från de desperata striderna i augusti och början av september för att skydda det sista amerikanska brohuvudet i Korea kan återupprepas.

Kanske lika betänklig som de militära bakslagen har oenigheten mellan de två huvudmakterna på västsidan varit. Den brittiska regeringen liksom flera av dominions hade i motsats till U. S. A. på ett tidigt stadium erkänt kommunistjuntan som Kinas lagliga regering, och man har velat hysa livliga förhoppningar om att kunna få Mao att i lägre eller högre grad spela Tito och således skapa en ny stormakt, fri från ryskt inflytande, i Fjärran Östern. Utom ideologiska skäl har här säkerligen hänsynen till Indiens politik spelat in. Ty Nehru har, antagligen av hänsyn till ett slags samasiatisk sentimentalitet, ställt sig deciderat välvillig mot Mao, vilket t. o. m. kom Indien att spela en rätt tvetydig roll vid det koreanska krigets första utbrott. Labourregeringen har, alltsedan det fria Indien skapades, tagit påfallande mycken hänsyn till dess önsknings, en politik som inom parentes sagt framkallat stor harm i Pakistan, där på sistone t. o. m. röster höjts för att lämna imperiet. Mellan Indien och U. S. A. har kabinettet Attlee kommit att föra en rätt haltande politik i Korea. Framför allt motsatte den sig Mac Arthurs framryckning över 38:e breddgraden, och efter bakslaget har man i London gärna hävdad, att Kina aldrig skulle ha ingripit, om FN-armén hade gjort halt vid den magiska parallellcirkeln. Om det förhåller sig så eller ej, torde vara omöjligt att med säkerhet avgöra; att de kinesiska truppkoncentrationerna bakom Jalufloden måste ha börjat långt före Mac Arthurs invasion i Nordkorea, förefaller i alla händelser uppenbart. Sannolikheten synes därför tala för att Mao alltid skulle ha funnit en förevändning att ingripa, när han ansåg det önskvärt.

Resultatet har nu blivit, att året 1950 slutat med mycket tydliga divergenser mellan de engelska och amerikanska regeringarna. Washington vill dra konsekvenserna av den hittills förda politi-

ken, låta FN stämpla Kina som angripare och besluta lämpliga sanktioner. London — och än mer Delhi — vilja ej tillgripa åtgärder, som de anse ägnade att ytterligare driva Kina i Rysslands armar. Ej heller vill man i London — eller Paris — och detta av högeligen begripliga skäl, att en mycket avsevärd del av västblockets begränsade militära resurser skall för obestämd tid fastlåsas vid Gula havet och således vara värdelös, om Ryssland självt skulle marschera västerut. Ty Sovjet är ju här i den gynnsamma situationen att ej behöva sätta in en enda bataljon i Korea, medan en huvuddel av Amerikas stridskrafter utnöttes därstädes. Den amerikanska opinionen i sin tur har ej kunnat att undgå att taga en viss anstöt av vad den uppfattar som Englands och det övriga Europas bristande intresse för Amerikas blodsoffer i Korea, och så har en ny isolationism brutit fram mot slutet av 1950, omhändertagen av vissa republikanska ledare.

Vid själva årsskiftet 1950—1951 framlades en ny engelsk-indisk fredsplan, grundad på vapenvila i Korea, en neutral zon längs 38:e breddgraden, Kommunist-Kinas inträde i FN och senare underhandlingar i den av Mao och hans paladiner ideligen åberopade Formosafrågan. Amerika hade ej avvisat planen, även om det förefaller troligt, att enigheten i vissa sakfrågor, t. ex. Formosa, var rätt skenbar. Men Pekingregeringen avvisade fredsplanen och det är oklart, i vad mån de allra sista, av Indien förmedlade, formuleringarna innebära någon uppmjukning av Maos hållning.

Det är idag lätt att säga, att det skulle ha varit klokare av Amerika att låta Korea falla, sedan man nu en gång hade begått felet att häva den amerikanska ockupationen där. Men mot detta står den andra synpunkten — nödvändigheten att bjuda våldet ett »Halt», att ej upprepa misstagen från 1938—1939 och att visa, att FN verkligen vore av betydelse som fredsgaranti. Det bör ej heller glömmas, att det i oktober var en allmän mening, att aktionen hade lyckats, och att FN därför åtnjöt en kortvarig auktoritet. Intet kunde heller för FN och för den framtida utvecklingen vara mer ödesdigert, än om folkförbundet godtog en uppgörelse, vilken innebure, att den internationella rättsordningen endast åsyftade att hindra angrepp från små och ofarliga staters sida, medan djungelns lag vore fullt accepterad som rättesnöre för vissa stormakters politik. Det är därför så mycket mera tragiskt, om den militära utvecklingen nu skulle framtvinga ett östasiatiskt München, och man således skulle få finna sig i såväl en politisk som

en militär prestigeförlust av första ordningen, medan man i juni 1950 hade möjlighet att komma undan med bara den förra.

Än betänkligare är kanske, att Kina efter en eventuell total seger i Korea omgående kan upprepa samma manöver i Bortre Indien — där Indokina erbjuder de yppersta tillfällen — med samma chans till framgång. Och skulle Väst gå miste om de väldiga råvaru- och människotillgångarna i monsunländerna, blir hela den världspolitiska balansen omstörtad till den vita rasens nackdel på ett i längden katastrofalt sätt. Amerika skulle därmed alldeles opåräknat hastigt få skörda frukterna av den kortsynta och okunniga antikoloniala dogmatism, med vilken man efter krigets slut framtvang likvideringen av de engelska och holländska välden, vilka under så lång tid och med så mycken framgång utgjort garantierna för fred och ekonomisk utveckling till allas fromma på de båda indiska halvöarna och i den väldiga övärlden.

Att utsikterna till en fredlig lösning av de världspolitiska motsatserna ytterligare mörknat under 1950, därom kan ingen tvekan råda. Därmed träder tidsfaktorn i förgrunden. De engelska och amerikanska rustningarna ha tidigare varit inriktade på att 1952 skulle vara det första verkligt kritiska året. Är inte den kalkylen alltför optimistisk? Att Västeuropas försvar ej är färdigt, det vet var och en. Kunna rustningarna påskyndas i avsevärd grad? Och hur bedömer den ryska ledningen utsikterna? Anser den en ockupation av Västeuropa vara värd de risker, som ett tredje världskrig skulle innebära för Ryssland självt? Eller behöver den ytterligare konsolidera och utbygga sina egna, satelliternas och Kinas militära och industriella resurser, innan det stora språnget kan vågas? Och hur påverka atom- och vätebomberna detta kusliga räknestycke?

Det är i detta läge, som Sveriges riksdag anser sig kunna stå till svars med 9 månaders utbildningstid, som gruppchefernas utbildningsfråga alltjämt skjutes på framtiden och de militära materieläskandena undergå väldiga nedprutningar, medan socialbudgetens automatiska ansvällning fortgår, som om intet hänt.